

BERŁO (9) *sb n*

berło (8), **barło** (1); berło *Leop* (3), *BudBib*, *Calag*, *GórnTroas* (2), *KlonFlis*; barło *BartBydg.*
e oraz *o jasne*; *Tekst nie oznacza ą.*

sg N berło (3). \diamond *A* berło (3). \diamond *I* berłem (3); -em:-ém *GórnTroas* (1 : 1), -(e)m (1).

Sł stp, *Cn notuje*, *Linde XVI – XVIII w.*

Ozdobna laska będąca symbolem władzy najwyższej, monarszej; sceptrum BartBydg, Calag, Cn; virga regis, regimen BartBydg (9) : sceptrum, virga regis vel regimen vlg. barlo *BartBydg* 139; *Calag* 403b.

Zwrot: »berłem władać« (2): *Té ręce/ berłem co władać vmiály/ Nie godno żeby wiązáné byđz miály. GórnTroas* 15, 53 *cf* »berło krolewskie«.

Wyrażenia: »berło krolewskie«: *Ach nieftotyřz/ iuż tobie w pálacách nie śiádác/ Ani berłem królewřkim podług woli władać. GórnTroas* 53.

»berło trozębe« = *trójzqb Neptuna: [Herkules] Rozdzielił Afry od náfzey Europy/ Miedzy Abyłę miedzy Kálpę onę/ Przekopał bronę. Ktorą Neptunus wřzedł ná wieczné látá/ Z Berłem trozębym/ zálał řztukę świátá KlonFlis* D2.

Przen: *Panowanie, rżady, władza* (4) : *Leop Is* 9/4, *Ez* 21/10, 13; *Y* poydzie po morzu vćiřk/ á porázi ná morzu wály/ y wyřchną wřzytkie głębości rżek/ zepchniona teř będzie pychá *Ařzurowá/ a (marg)* *Albo/ berło Micráimřkie. (-) lařká Micraimřka odięta będzie. BudBib Zach* 10/11.

BZ